

M A G Y A R K U R I R

Bétsből, Pénteken, Augustus' 6-dikán 1819.

Frantzia Ország.

Melly jelesen folyon a' pennaháború a' Frantzia Ultraroyalista és Independens irók között, felhozhatunk reá (vagy minthogy mások felhoztak, nekünk is meg kell említeni) egy példát a' *Journal des débats* nevű Ultraújságból: Nem árt, így szoll ez, némelykor a' régi megavult 's feledékenységbe ment könyvekbe is belé tekinteni; gyakran oly helyeket lehet találni benne, mellyek szerént valamelly régi történetet a' mi időnkbelivel nagyon illően össze lehet hasonlítani. Nem régen egy elmés olvasó unalomból Salmasiusnak Londonban 1640-ben nyomtattatott ily című könyvét: *Defensio regia pro Carolo primo*, kezébe vévén, az Előbeszédjében ezen szavakon akadott-meg a' szeme: „Angli-

„cani prophetae quam magis religionem
 „prohent, incertum est, cum nullam im-
 „prohent, et colluuiem omnium secta-
 „rum recipiant, et in magistratu non
 „requirant certam, cui permittunt crede-
 „re quodlibet, dum in ipsorum verba
 „juret. Hanc unam videntur amplecti et
 „colere religionem, quasi veram, quasi
 „optimam, et quasi suam, quae nullum
 „agnoscit superiorem, neque in Eccle-
 „siâ, neque in republicâ. Cum tales
 „sunt isti fanatici nebulones, in religio-
 „ne, in administratione reipublicae, quis
 „non eos patriae publicos hostes dixerit!
 „Hoc parum est, communes generis hu-
 „mani hostes iudicandi sunt. Putes eos

„tantum Regibus infensos et infestos esse,
 „quos per summum nefas necare ludum
 „habent? Nullus est in orbe christiano
 „magistratus, nulla in terris potestas,
 „quantumlibet a Deo ordinata, quam
 „non pari odio prosequantur, et perse-
 „qui parati sint, quam non aequè exter-
 „minatam omni ope cupiant, quia ubi-
 „que apud eos eadem imperandi effrae-
 „nata libido, eadem parendi imperita
 „contumacia: inde INDEPENDENTES
 „vocantur, etc.“

Ezen szavakban (mellyeket mi Magyarra lefordítani nem találtunk szükségesnek) az Ánglus Prophetákon kezdi okoskodását az iró, 's őket rútol lefestvén, végre *Independenseknek* nevezi. A' *Journal des débats* pedig még tovább menvén, az Ánglus *Independenseket* a' Frantzia Revolutzió béli *Independensekkel* össze hasonlítja, 's azt magyarázza-meg, hogy a' Frantziaországiak a' rosszszaságban mennyivel haladták felyül az Ángliaiakat —

„Az Ánglus independensek, így szoll ezen Frantzia Újság, általjába vételve, megsalátolt, néki mérgesítettett, de e' mellett betsületesen gondolkodó emberek voltak, kik, minekutánna magoknak Republikai és Szabadsági *fanaticus* bálványt tsináltak, azután legalább azzal a' betsületes együgyűséggel bírtak, hogy azt áthatatosan tisztelni, és magokat arra határozni, hogy bálványjokat össze törjék, sárral hajgálják, 's Cromwellnek fejet hajtsanak, soha nem akarták. A' mi Frantzia Independenseink ellenben

nem valának ilyen ostobák; ezek a' mi Cromwellünknek első intésére kioltották azon tömjénfüstöt, mellyet az Okosság' és Szabadság' Oltárán meggyújtottak vala. Láttuk, melly kellemmel, melly megalázódással tsusztak a' tyranus' lábaihoz, mint kívántak néki minden erejekkel szolgálni, 's melly nagyra tartották magokat, hogy néki Könyviróji, Ministerei, 's Hohérjai lehettek. De meg kell vallanunk, hogy hasznát vették magokalkalmaztatásának. Haszonra fordították az időknek megvilágosodottságát. Éltek az alkalmatossággal."

* * *

Párisban az Esküttek' ítélőszéke előtt nagyon nevezetes per folyt - le, melynek kimenetelét a' közönség nyughatatlansággal várta. Az ítélettel Julius' 24-dikére virradó éjjel mondatott ki sok nézőknek jelenlétében. A' pernek rövid előadása ennyiben áll: — Sarrazin nevű volt Generális a' Frantzia armárával 1799-ben Livornóban lévén, megismerkedett ott egy Schwarcz nevű kereskedőnek Carolina Cecilia nevű leányával, 's feleségül megkérvén formális házassági contractus mellett elvette. A' Contractust Florentin nevű Notarius irta alá a' megkivántató Esküttekkel egyetemben. Schwarcz azonnal kifizette a' menyasszonyi ajándékot, a' melly 28,750 forintokból állott. Maga Sarrazin ugyan Romai Catholicus hitet tartott, hanem Schultesius Protestans Pap adta össze őket (talán az asszony volt Protestans.) Ezen házosság történt 1799-ben. A' következett esztendőben oda hagyta Sarrazin a' Frantzia armárával feleségével egygyütt, 's maga Angliába ment, 's a' Frantzia Generálistáb őtet annak módja szerint meghivatta, 's meg nem jelenvén, *per Contumaciam* halálra íteltette. A' felesége azt kívánta, hogy jósaik vá-

lasztattassanak-el egymástól, kiki tartsa meg a' magáét, 's meg is nyerte kívánságát. Az 1813-dik esztendőben megismerkedett Sarrazin Londonban Hutchinson Maria Georgina nevű leányzóval, 's még azon esztendőben Máj. 20-dikán özszeeskettette velle magát Anglicana Egyházi szertartású Pap által. Itt is mindenenek Notarius előtt és annak módja szerint mentek véghez. Az esketés Westmünsterben az Anna templo-mában esett. Ezen feleségével való özszekelekésekor Vallását is elhagyta Sarrazin és a' felesége Vallására állott által. Az Uralkodónak Frantzia Országban 1814-ben történt megváltozásakor Sarrazin is vissza tért oda, semmit se' gondolván a' fejénfekvő halálos ítélettel, 's a' nélkül, hogy az elszökésért való vádból magát kitisztította volna, a' Lot és Garumna departamentjében 1817-ben Május' 14-dikén Delard Maria nevű hajadonnal harmadik házasságra lépett, melly a' Pennesi Polgármester előtt ment véghez, de a' melly, minthogy ekkor Sarrazin már meg volt polgári halállal halva, az ő szerentséjére, nem tartatik házasságnak; külömben nem *Bigamiaért*, hanem *Trigamiaért* inditottak volna pert ellene. A' milyen rútak voltak Sarrazinnak ezen tselekedetei, éppen ilyen rútaknak tartathatnak az ő mentségei, mellyeket a' Birák előtt felhordott. Azt mondja, hogy azon időben midőn ő ezen házasságokat Olasz Országban és Angliában tette, az Olaszok és Anglusok ellenségeik voltak Frantzia Orzágnak, tehát ő tsak hadakozási jussal élt ezek ellen. Vallásának változtatását tsak iréfának nevezi. Holmi levelei is előmutatván 's felolvastatván a' perben, mellyekben ő azzal ditsekedett, hogy Angliába való általszökésével melly nagy hasznokat tett a' Hatalmasságoknak, minthogy a' Frantzia Orzáglószék' plánumait

elárulván, ezen kívül még azt is tselekedte, hogy azt a' planumot, melly szerint az Oroszok 1812-ben hadakoztak, ő készítette — ezen levelekre nézve azal mentette magát, hogy ő Gasconiai fiú lévén, mind azokat a' dolgokat, mellyek ezen levelekben taláttatnak, tsak mint Gasconiai embernek tréfájit úgy kellene venni. — A' per azon végződött, hogy az esküdtek megesmerték, hogy Ex-Generális Sarrazin oly bünt tett, a' melynek neve Bigamia (két feleségtartás): a' Birák tehát a' törvényes könyvből azon büntetést alkalmaztatták vagy szabták reá, mellyet a' törvény az ilyen bűnösre határozott, úgy mint, 10 esztendeig tartó gályán való fogságot, pelengerre való állíttatást, 's 40,000 Frankokból álló birságnak fizetését, mellyel a' Londonból vett feleségének *Hutchinson Mariának* kárát tartozik visszafordítani, ki a' pert indította ellene. — *Sarrazin* tsendesen végig halgatta az ítéletnek felolvastatását, 's így szollott nevetve: „Köszönöm Elölülő és Esküdtt „Uraim az ítéletet. Eszzerént ti egy katonára Generálisból Gályás Generálist tsináltatok.“

Az Udvari törvényes Kamara, melly a' Professor *Bavoux* és az elfogattatott tanulók ellen indítottó pert elintézte, ezen pert Esküttek' törvényszéke elejébe utasította. Julius' 31-dike volt meghatározatva, hogy *Bavoux* ezen ítélszék' elejébe elő állíttassék. Hat tanulók fogattattak volt el, hanem hármat közülök, mint nem bűnösöket, a' pertelintéző Kamara már előre elbocsátatott. A' más hármak ellen intéztetett vád abban áll, hogy több mint 20 személyekből álló támadási összehalálkodásnak részeseik voltak légyen, melly bűnlétele a' büntető törvényes könyv testi és meggyalázó büntetést határozott.

Nagy Britannia.

Melly nagyon méltónak tartatott a' közönséges figyelemre az a' népgyűlés, a' melly Londonban a' *Smithfield* nevű piatzon a' parlamentum' reformáltatásának kieszközöltethetésére nézve Jul. 21-dikén összegyűléendő vala, megtettik az előrevigyázásbéli nagy készületekből. A' belső városnak és Southwarknak polgárai közzül tiz ezeren iratták-be magokat a' politziai katonák közzé; lovas önként-vállalkozott fegyveresek is számosan készültek-el ezen napra; a' város ágyuji hasonlóképpen készen tartattak, hogy ha kivántatni fog, szolgálatot tehessenek.

Egy Anglus Ujságban ily megjegyzés fordul elő ezen dologról: — „Mondják, hogy a' Londoni Lord Májor elejébe terjesztette volna a' Ministereknek, hogy néki hatalmában áll ezen Smithfieldi népgyűlést megakadályoztatni, és ha jönnek taláttatik, ő élni fog ezen hatalmával. De a' Ministerek nem fogadták-el az ő ajánlását, azt mondván, hogy ők nem akarnak okot adni arra, hogy valaki azt mondhassa, hogy a' Ministerek a' népet megakadályoztatták abban, hogy panaszaikat és terheit kinyilatkoztathassa, tsak békességesen viselje magát. Hogy támadás ne történék, azt magok a' Ministerek meg tudják akadályoztatni.“

Végezetre eljött ezen félelemmel várt Julius' 21-dike is, 's a' nagy népgyűlés a' nélkül véghez ment, hogy tsak legkisebb emlékeztető véres bélyeget is hagyott volna maga után. Némelleyek 60 ezerre, mások 70 ezerre teszik az összegyülekezett emberek' számát. Reggeltől, de kivált 11 órától fogva, egész London városa mozgásban volt. A' Londoni polgári katonaság 's azok a' több ezer polgárok, kik magokat a' politziai katonák közzé tsak ezen alkalmatosságra iratták vala be, a' piatztól nem meszsze

bizonyos utzákon állottak készen. A' Tower, a' Banko, és más egyéb közönséges épületeknél állani szokott katonastrázsák, mára kettős számmal jelentek vala meg. A' Londoni őrző seregnek megerössítettésére, Jul. 21-dikére virradó éjjel egy egész lántsás Regiment jött vala be a' városba. A' Parlamentum' gyökeres Reformálóji 11 órakor érkeztek meg a' gyűlés' helyére egy nagy szekeren, mellyen ugyan eleinten semmi zászlók nem lobogtak, hanem csak ezen szavak voltak reá kiaggatva: Rend! Rend! Az utzákra pedig, hol a' szekér eljött, czédulák raggattattak ki, mellyek által a' népnek az a' része, a' melly nem bir képviselői választásnak jussával, arra intetett, hogy szerezzen magának választási just's esztendőnként valósztozó Parlamentumot, minthogy, (ily erősséggel élnek ezen czédulák' iróji) az elnyomattatásnak ellene állani a' Constitútziónban fundáltató jó. Hunt elérkezett végre 12 óratájban lóháton; előtte veres zászlót vittek. Vélle volt a' híres Watson is. Valami egy órát tartott Huntnek a' néphez intézett beszédje, mellyet végezvén, felolvasta a' Régens Princzhez intézendő kivánságokat, mellyek voksolás alá botsátatván mind meghatározottak. Kivánságaiknak summásan, a' közönséges választási jus, esztendőnként való választás, 's a' Parlamentum' egyéb gyökeres reformáltatása, voltak a' tárgyaik. Egygyik segédje volt Huntnek ezen gyűlésben Harrison nevű Papi személy, ki a' Birminghami és Stockporti népgyűléseknek ezen Londoni népgyűlésre küldetett kétszáz Deputatusaik közzé tartozott, 's ezekkel egygyütt jött vala Londonba. Hunt jelentette a' népnek, hogy Harrison Ur, a' ki Wolseley Urral, az Országban már eddig tartatott népgyűléseken is jelen volt, itt is megjelenvén, beszédet akar intézni ezen gyűlés-

hez is, melly után Harrison a' nép' elébe kiállván, beszédjét elmondotta, mellyben környülállásosan elő adta azon czelzásokot, mellyekre nézve a' tartományokban a' népgyűlések tartattak; tanátslotta a' Londoni népnek, hogy tsendesen de állhatatosan viselje magát. Azonban míg beszédét tartotta, megérkeztek oda néhány politziai Biztosok, kik a' Cheshirei törvényes székek parantsolatját, melly szerént valamint Wolseley elfogattatott vala, úgy Harrisonnak is a' maga támadásra ingerlő beszédjéért el kellene fogattatni, elő mutatták, és parantsolták néki, hogy mennyen vélek. A' nép ugyan ezért elébb zugni kezdett vala, hanem Hunt felkiáltott, ekképpen szollván: „Tiszteljétek „a' Itélőszékek' méltóságát! engedjétek „meg, hogy fogattassék el Harrison; én „gemet magamat is azonnal elfoghatnak „a' Törvényes székek' szolgálja, mihelyest „arra való parantsolat leszen a' kezekbe.“ — A' nép ezen szóknak hallására azonnal eltsendesedett, 's Harrison elkisértetvén, a' több jobbító Orátorok egymás után hozzá láttak a' néptanító beszédeknek elmondásához, 's egy és más eszköznek jóvallásához: Mind ezek 4 óratájig folytak ekképpen, midőn felkiáltás által való voksolással meghatározta a' gyűlés, hogy kérni kell Hunt Urat, hogy azon végzéseket, mellyek ezen gyűlésen megerössítették, a' legelső audientzián vigye a' Régens Princz' elejébe, 's alázatos kérelemformában nyujtsa be ő Kir. Hertzegségének.

Abból a' félelemből, hogy ne' talán ezen gyűlés is úgy ne végződjék, mint a' Spasfieldi végződött volt, mellynek egy emberakasztás következése is lett, a' kereskodó boltok ezen gyűlés' helyének szomszédságában mind bezárattattak, 's a' közelebb lévő házakból az asszonyok és gyermekek meszszebb való helyekre vitettettek, csak a' férjfiak maradtak ott-

hon. De semmi lárma nem történt; az egész sokaság isendesen elszellett. A zászlón, melly a' feljebb említett Két százakból álló Biztosság előtt felszurva volt, ily irás szemléltetett: *Anglia, Skotzia, és Irlandia, három színű földön.*

Wolseley Ur, kit némely újságlevelek Báronak neveznek, tsakugyan reá vette magát, hogy letegye az 500 font Sterlingekből álló kezességi pénzt 's kijött a' fogságból. Azután ki-ment jó barátjával Cartwight Májorral falusi jószágára. A' Londoni népgyűlésen nem jelent-meg.

A' *Párisi Journal* oly dologról beszél, a' melyből szerentsére a' Londoni újságok még eddig semmit se láttatnak 's talám ezután se fognak tudni, úgy-mint, hogy a' Leedsben tartatott népgyűlésen Lord Fitzwilliamot a' nép meggyilkolta volna.

Spanyol Ország.

A' Frantzia újságlevelek átaljában majd minnyájan erőssítik, hogy nékiek bizonyosnak látszik lenni, hogy a' Spanyol Országlószéket Anglia reá vette, hogy ne erőssittse-meg a' Floridáknak általengedését, mellyért, ha így van, az Amerikai egygyesült Státusok örvendenek inkább mint buslalkodnak, minthogy így nem fizetnek érettek öt millió Dollárokat, 's még is övéik maradnak. Nyugoti Floridának már külömben is birtokában vannak, 's kétség kívül Keleti Floridát is, ha szép módon nem lehet, el fogják foglalni, úgy a' mint lehet. Vannak, a' kik, bár igen hamar látszik lenni, de még is úgy itélnek, hogy az ellenségeskedést az Egygyesült Státusok haladék nélkül el fogják kezdeni.

Némelly tudósításokból úgy látszik, hogy az Északi Amerikai egygyesült Státusok' hajós serege a' Radiksi kikötőhely előtt megjelent volna, hogy a' Floridák általengedtetését illető Kötésnek

megeerössített Aktáját által vegye — melly ha igaz volna, annyit tenne, hogy az Amerikaiak haladék nélkül tudni akarják, hogy leszsz-é vagy nem leszsz valami ezen ratifikázióból?

A' Londoni Kurir szerént az Északi Amerikában volt, de már onnét hazavattatott Követet Ritter Onis Urat, ki az Egygyesült Státusoknak a' két Floridákat, mint alkudozó Biztos oda ígérte vala, az a' szerentsétlenség érte, hogy még Madridba se' érkezhett-meg, mint-hogy Valadolidba oly parantsolattal érkezett elejébe egy sebes posta, hogy maraszszák meg ott tovább való rendelésig, mint foglyot.

A' Spanyol Országi újabb tudósítások meghatározva erőssítik, hogy az Északi Amerikai, Washington nevű lineahajó nem akar elmozdulni Radiks elől, míg a' Spanyol Országlószék, mint feljebb is említettük, nyilván ki nem mondja, hogy meg akarja-é a' Floridák' általengedését illető alkut erőssíteni, vagy nem?

Jamaikára nézve, melyről sokáig az a' hír szárnyalt, hogy a' Spanyol Országlószék által Angliának ígértetett volna, oly nehézség adta magát elé, melly, ha megvalóságosúl, nagyon fogja az Angliai politikát Jamaica eránt való céljének elérésében akadályoztatni. Azt erősítik, hogy oly ígéretet tett a' sziget a' Spanyol Országlószéknek, hogy ha őtet magát függetlenségben maradni, vagy a' maga urává lenni megengedi (elibertálja) inkább, hogy sem Angliának adná, ő (a' sziget) kész lesz 60 millió Piasterket fizetni a' szabadság' megnyeréséért az anya országnak. — Hatvan millió Piaster nagyon hathatós argumentumul szolgálhat most a' Spanyol finantziának ily terhes körülállásai között, 's a' midőn ily veszedelmes hadakozást kell folytatnia.

Spanyol Amerika.

Innét már régen semmi fontos tudósításokat nem olvastunk. Most a' Londoni Morning Chronicle egyszerre felbeszakasztotta a' halgatást, 's a' Veneczuelai independensekre nézve igen kedvező tudósításokat hirdeteki: —

„A' Bolívar, Pacz, Soublotte, és Ansoategni vezérlések alatt lévő Independens seregek, a' Generális Pereira vezérlése alatt lévő Spanyolokat Varinas tartományában az Arauca' partjain megtámadták és fekvéseikből kikergették. Ezen tsatában az Independensek közt egy idegen nemzetbeli Paggot nevű Oberster viselte legderekabban magát. —

„A' másik tsatázás, a' melly Mártz 30-dikán fordult elő, olyan volt, hogy akármelly legrendkívülvalóbb és legfényesebb hadi történetek közzé beillik, melyeket csak a' Kronika előmutathat. Ezt így beszélük elő: A' Laneros nevű térségi lovasság vezére Gen. Pacz addig kérte Bolivártól az engedelmet arra, hogy egy önkéntvállalkozottakból álló tsoportal a' Spanyol armádára véletlenül reáüthessen, hogy Bolívar, a' ki csakugyan inkább szerette volna Margaritától a' segítő seregeket bevárni, végre engedett a' Pacz nyughatatlan kéréseinek. Ekkor a' maga strázsa tsoportja mellé még 150 önkéntvállalkozott embereket tsatolván Pacz, 's ezeken kívül még 4 Obersterek és 70 egyéb alsóbb rangú tisztek adván melléje magokat, ezekkel ő az Arauca vizén a' Morilló szemei előtt által ment, 's túl a' vizen így kiáltott a' Spanyol armádához: „Na most jertek, fogjátok-el ezen maroknyi sereget; „azért nem hoztam többet, hogy el ne ijesszelek; a' ti Morillótok csak meg „nem engedi talám ily kevés számú lántsás lovasságtól ijesztetni magát, melyek háta megett folyó víz van, előtte

„pedig egy egész armáda áll!“ — Hallván Morilló ezen meghivattatást, haladék nélkül tsapatokat küldött-el jobbra balra a' Pacz' serege' visszafelé való útjának elfogására. Pacz, ki előre tudta, hogy ez így fog történni, elméjében ahozképpest tsinálta vala ki a' maga plánumát, 's tsak ezen alkalmatosságot várta, a' midőn seregeinek hirtelenül jeltadván, ezek neki szegzett lántsáikkal egyszerre a' Spanyol armáda sűrűen álló sorának rohantak, azon, néhány verben által meg által rontottak, 's végre az Arauca vizén által szerentsésen vissza jöttek, a' melly véletlen fordulásokon a' Spanyolok tsak elbámulván, a' helyett, hogy a' Pacz' seregeit üzőbe vették volna, mozdulás nélkül nézték őket. A' Spanyolok közzül 500-zan estek-el vagy sebesedtek-meg; a' Pacz' lántsásai közzül pedig tsak 4-gyen. Pacz maga személyesen 9, Grant nevű Skotziai születésű Kapitány 5 Spanyolt öltek-meg tulajdon kezeikkel. Azon vitézek, kik ezen nagy dolgot elkövették, minnyájan névszerént kihirdettettek az armáda bulletinjében, 's minnyájan Veneczuelai rendczimert kaptak, mellyen ezen szavak olvastatnak: *Liberator de Venezuela.* — Ezen történetből, minthogy Európától nagyon messze fordult elő, minden annyit hihet, mennyit tetszik: hanem a' mi a' Morillo armádájának legnagyobb félelmet okoz, az, hogy egy hajó oly hírrel érkezett-meg oda, hogy *Margarita* szigetén 3000 emberekből nagyobbadon Anglusokból álló sereg gyülekezett össze az Independensek' segítségére, a' melly minden órán által evezni szándékszik onnét Bolívarhoz.

* * *

Ujabb Ujságok.

Magyar Ország Palatinusa Jósef-
Cs. Fő Hercegsége Jul. 27-dikén este

Frankfurtba érkezvén, más nap' reggel onnét Hamburgon által Schamburg felé vette útját.

A' Svétziai Királyné Gothlandi Grófné név alatt, sub incognito, Frankfurtban tartózkodik, 's idejének nagyobb részét a' testvérénél a' Hollandiai volt Királynénál tölti.

Azon 18 jóvallások között, mellyeket Hunt a' Londonban Jul. 21-dikén tartatott népgyűlésen, mint Elölülő felolvasott, 's a' mellyeket a' nép, lármás helybehagyással megerősített, az utolsó e' volt: „Ezen gyűlésnek telyességgel „semmi köze, semmi egyetértése nints „azon embereknek gyalázatos és gyáva „határozásokkal, kik a' *derék Napole- „ont* egy minden emberi társaságtól el- „szakasztott pusztá szigetre zárták, hogy „ott egy kibérlelt örzőnek marhához illő „*(brutalis)* boszszantatásai között, életét „elvégezze.“

Midőn Hunt ezen népgyűlésből a' maga örvendező barátjainak sokasága között, a' veres zászló után, *quasi re bene gesta* nagy megelepedéssel szállása felé lovaglana, karon fogja valami O'Connor nevű ügynevezett *Jobbitó*, 's így szoll fő tsoválással hozzá: „Ahá! én „Stockportból jövök ide, hogy egy kis „jóvallással a' tijeidet megtódjam, 's te „az ülést már berekesztetted!“ — Hunt mentegette magát a' mint lehetett, hanem O'Connor el nem botsátotta addig, míg eme' meg nem ígérte, hogy meghal- gatja, mitsoda jóvallással akart a' gyűlésbe előállani: — „Minden *Jobbitó* es- „küvés által kötelezze-le magát (így szoll „O'Connor), hogy a' gyökeres reformálás- „nak elősegéllésére 12 önkéntvállalkozott „fegyverest verbuál-fel, 's egyszersmind, „hogy a' Király eránt való hűséget „is elesküszí.“ — *Hogy hogy, fijam!* (így felelt Hunt, kinek még eleven em- lékezetében lehetett, hogy *Harrison*

azelőtt nem sokkal, mellőlle vitte-el a' politzia), *nem jut-é eszedbe, hogy a' törvény halállal való büntetést ha- tározott azok ellen, kik a' Királyhoz való hűséget megrontják, es hogy ezen törvény még nints reformáltatva?*“

Lyonban nem régen három személ- lyek elfogattatván, a' Kir. Prokurátor ke- zébe adattattak, hogy perelje-meg őket, azért, hogy valami úgymondatott *Bona- parte*-proklamátziókat osztogattak-ki.

Tudományos Jelentés.

Néhai, boldogult Dugonits An- drás, Királyi Tanítónak hólta után kéz- írásban maradott munkái között talált- tik e' következő is:

Magyar példabeszédek, és jeles ej- tések.

E' munkát, mint maga meg vallja, harmincz esztendeig szedegette egybe, és, a' hol tsak lehetett, a' példabeszédeket meg is magyarázta.

Felesleg volna e' szüleményt dítser- ni; minthogy nem tsak a' Szerző mind a' két Magyar Haza előtteméretes volt; ha- nem azt is minden Tudós jól érti, mi nagy kintse fekszik akármi nyelvnek, és nem- zetnek példabeszédiben. — Ezen munkát Grün n O r b á n Ú r K. pr. Könyvnyom- tató Szegeden, Supscriptiora adjaki. Hoz- zá kaptasolt Jelentéséhez mustrául három levél példabeszédeket magyarázatjaikkal együtt.

Az aláírás (Subscriptio), ezen mun- kára megtörténhetik minden TT. Piáris- ta Collegiumokban a' Rector, vagy Di- rector Uraknál. *Pesten*; Eggenberger, és Kis Jó'sefkönyváros Uraknál; *Fejérvá- ron*: Lang Ágoston; *Komáromban*: Töl- tési István; *Siklóson*: Tóbi János könyv- kötő Uraknál, és mind azoknál, kik a' Szegedi Kalendáriomba bé vagynak nyom- tatva.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

E r d é l y.

Naszódon, a' Fő tisztikar helyén a' múlt hónap 22-dikén felejthetetlen emlékezetű innepet tartott a' 2-dik Oláh határőrző Regement. — Ugyan is Felsőges Urunk, még a' határregementek' beütazása alkalmatosságával az őrizet Fő Vezér' alázatos kérésének következtében mind tulajdon, mind a' Tsászárné ő Felsőge képét leküldeni méltóztatta. Ezen, a' 2-dik Oláh határőrző Regement Nevelő-intézete számára határozott képek, a' Regement Oberstere szállása előtt egy díszes tiszteletkapu alatt felállítottak, a' honnan, követvén azokat Erdély Országi Püspök Rudnay Sándor ő Excellenciája, számos papi személyek, a' jelenlévő Generálisság 's minden Regement-béli Tisztek a' pompázó katonaságtól kísértetve, az Oláh egyesült Templomba vitettek, 's ott a' nagy Oltárra tétettek. Erre elkezdődött az Isteni tisztelet, melly alatt az első Zászlóally tett Szálvélővéseket. A' Te Deum után az egész sokaság énekelte az: „Isten tartsd meg Ferentz Tsászárt“ kezdetű esmeretes éneket Oláh nyelven. — Ezek után az ő Felsőgek képeik felemeltetvén, az előbbeni pompás rendel ment vissza a' fényes gyülekezett a' Nevelő-Intézethez, melly előtt igen ékes beszédet tartván Püspök Rudnay ő Excellenciája, 's a' képek a' 2-dik Zászlóally hármassal Szálvélővései alatt a' Nevelő-Intézet' illendően felékesített palotájába bévitetvén, ott ren-

delt helyekre tétettek. — A' Regement köz emberei e' jeles napon húst és pályinkát kaptak, ezen kívül a' Fő Tiszteletű Papság 200 forintot ajándékozott olly tzeállal, hogy annak intereséből esztendőnként apró mulatságokban részesüljenek a' Nevelő-Intézetben lévő gyermekek. — Vendégség, világosítás, és szabad bálvelott véget ezen örvendetes napnak.

M a g y a r O r s z á g.

B u d a. A' múlt hónap 27-dikén végezte gyomorgyuladásban közhasznú életét 69-dik esztendejében az itteni nagy kedvességű első Fő Orvos, a' Pesti Kir. Universitás volt Dekánya, 's több Tek. N. Vármegyék Táblabírája TT. Palkovics András Úr; hideg tetemei pedig fényes gyülekezettől kísértetve ugyantsak e' folyó hónap 29-dikén tákarítottak-el.

* * *

A' múlt hét elején Pesten az új Városban (Leopold Városban) valamelly gonosztévők a' Templomot éjjel felverték, 's minden drágább jószágokat onnan elloptak. — Tsötörtökön pedig némelly hajósok reggel Pesten alól mindjárt a' város végénél egy vízbe holt embert fogtak ki, a' kin felső ruha nem volt; hanem tsak fekete selyem nyakra való, fekete selyem melyre való, fekete kötött nadrág, és új német csizma. A' testnek régebben kellett a' víz alatt lenni; mert mind orczáját, mind kezefejét a' halak elmarczangolták, úgy, hogy reá esmerni nem lehetett.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Aug. 3-dikán $246\frac{1}{2}$ — 4-dikén $246\frac{5}{8}$ — 5-dikén $246\frac{3}{4}$ — forintot.

A' marhahúsnak fontja, Bétsben, Augustusra, 17 krajtzárra határozott.